

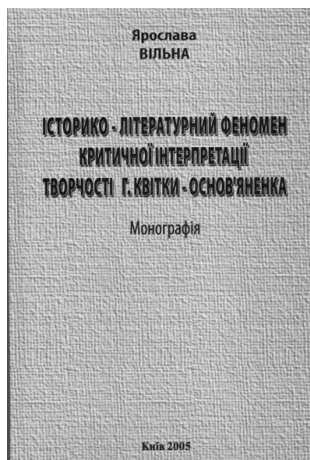
тіла й тим ще недосяжнішою для ворога. Категорія “подвигу” поряд із агресивною художньою формулою “винищувачів” стають тими знаками-ідеологемами, що “функціонують як візуальний кітч. Основна мета їхня — розчулити і закодувати певні стереотипні почуття”¹⁸. Видається, що ідеологеми “Прапороносців” цілком органічно доповнювали й розширювали наріжні схеми мілітарного досвіду. У відгуках, які з’явилися у перші роки після виходу роману, критики відчитували виразні коди, що вимагали ґрунтовної розбудови в культурі соцреалізму: “Ми бачимо наших воїнів, носіїв вищої, радянської національної культури, підготовлених десятиліттями Радянської влади до тої історичної місії, яку їм довелося виконати. [...] Але найголовніше, що приваблює в цьому романі, — його глибина, свіжість. У ньому розкривається незрівнянна ідейна, моральна перевага радянських людей, які виконали для всього людства священну визвольну місію”¹⁹.

Текст українського письменника виявився дуже своєчасним у плані модернізації та розвитку канонічних моделей, які в повоєнний період працювали на розбудову міфу про переваги совєтської ідентичності. Роман О.Гончара залишався на поверхні української совєтської кон’юнктури не лише перших повоєнних років, а й наступних десятиліть. Значною мірою це пов’язано з тим, що буттєві установки досвіду війни, як от: постійне очікування загрози з боку ворога, моделювання мирного життя як бою, агресивність до “чужого світу” та романтичний ореол довкола мілітарної маскулітності, — залишалися пріоритетними в офіційному політичному та культурному дискурсі влади.

¹⁸ Гундорова Т. Цит. вид. — С. 63.

¹⁹ Слово про Олєся Гончара: Нариси, статті, листи, есе, дослідження. — К., 1988. — С. 21.

Наші презентації

Ярослава Вільна. Історико-літературний феномен критичної інтерпретації творчості Г.Квітки-Основ'яненка: Монографія. — К.: Альтерпрес, 2005. — 300 с.

“Наукове дослідження домітантних чинників естетичної системи Г.Квітки, його художньої спадщини загалом уможлиблюється лише нині, коли в нашому літературознавстві триває активний рух до виявлення життєдайних національних джерел, невіддільний від ґрунтового осягнення уроків української класики”, — зазначає авторка. У монографії здійснено комплексне осмислення ідейно-тематичної, стильової, світоглядної системи письменника із врахуванням

інтерпретацій його творчості літературною критикою. Полемічний концепт цього дослідження сприяє відтворенню адекватної картини розвитку української літератури першої половини ХІХ ст.